

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร” เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 106 โรงเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
กลุ่มตัวอย่าง
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
การเก็บรวบรวมข้อมูล
การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการทำวิจัย ดังนี้

ศึกษาหนังสือ เอกสาร วารสาร บทความ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา ความฉลาดทางอารมณ์จากหนังสือหลักสูตร เอกสาร บทความ และการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต

การศึกษาเอกสาร ตำราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิธีการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความฉลาดทางอารมณ์ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2547 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมด 106 โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 53,001 คน (ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2547)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร

การสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งหมด 3 เขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ เขตพื้นที่การศึกษา 1 เขตพื้นที่การศึกษา 2 เขตพื้นที่การศึกษา 3 รวมจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 106 โรงเรียน มีจำนวน นักเรียน 53,001 คน

2. กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) (อ้างถึงใน ประคอง วรรณสุด, 2538 : 10-11) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยใช้สูตรหาขนาดตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

$$n = N / 1 + Ne^2$$

เมื่อ	N	=	ขนาดประชากร
	n	=	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	e	=	ความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้

แทนค่าจากสูตร

$$n = 53,001 / 1 + (53,001 \times 0.0025)$$

400 คน

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 400 คน แต่เนื่องจากอาจมีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนนักเรียนทั้งหมด 450 คน

3. โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีทั้งหมด 106 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 เขตพื้นที่การศึกษา

เขตที่ 1 มีทั้งหมด 39 โรงเรียน

เขตที่ 2 มีทั้งหมด 35 โรงเรียน

เขตที่ 3 มีทั้งหมด 42 โรงเรียน

4. การสุ่มตัวอย่างโรงเรียนผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยในแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการสุ่มเขตพื้นที่การศึกษาเขตละ 3 โรงเรียน เขตละ 150 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย 75 คน และเพศหญิง 75 คนรวมได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 450 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข .2543) และแบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง (ดูภาคผนวก ก) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ,2543) โดยแบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิตสำหรับเด็กวัยรุ่นอายุ 12-17 ปี ประกอบด้วยข้อมูลคำถามเกี่ยวกับอารมณ์ และความรู้สึกที่แสดงออกในลักษณะต่างๆ กัน มีทั้งหมด 52 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้านคือ

ด้านดี มีข้อความ 18 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 1-18

ด้านเก่ง มีข้อความ 18 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 19-36

ด้านสุข มีข้อความ 16 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 37-52

โดยให้นักเรียนเลือกตอบตามความเป็นจริงและตอบทุกข้อ มีคำตอบ 4 คำตอบ คือ ไม่จริง
จริงบางครั้ง ก่อนข้างจริง และจริงมาก การให้คะแนนแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ข้อความเชิงบวก 28 ข้อ
และข้อความเชิงลบ 24 ข้อ โดย

ข้อความเชิงบวกได้แก่ข้อ

1, 4, 6, 7, 10, 12, 14, 15, 17, 20, 22, 23, 25, 28, 31, 32, 34, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 46, 48, 49, 50

ข้อความเชิงลบได้แก่ข้อ

2, 3, 5, 8, 9, 11, 13, 16, 18, 19, 21, 24, 26, 27, 29, 30, 33, 35, 37, 40, 45, 47, 51, 52

ตอบไม่จริง	ข้อความเชิงบวกให้ 1 คะแนน	ข้อความเชิงลบให้ 4 คะแนน
ตอบจริงบางครั้ง	ข้อความเชิงบวกให้ 2 คะแนน	ข้อความเชิงลบให้ 3 คะแนน
ตอบจริงค่อนข้างมาก	ข้อความเชิงบวกให้ 3 คะแนน	ข้อความเชิงลบให้ 2 คะแนน
ตอบจริงมาก	ข้อความเชิงบวกให้ 4 คะแนน	ข้อความเชิงลบให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลผลโดยรวมมีดังนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2543)

คะแนนรวมระหว่าง 103-139	คะแนน ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าปกติ
คะแนนรวมระหว่าง 140-170	คะแนน ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ
คะแนนรวมระหว่าง 171-187	คะแนน ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าปกติ
คะแนนรวมน้อยกว่า 103	คะแนน หมายถึง กำลังตอบในลักษณะที่ต่ำกว่าที่ตนเอง เป็นอยู่จริง
คะแนนรวมสูงกว่า 187	คะแนน หมายถึง กำลังตอบในลักษณะที่สูงกว่าที่ตนเอง เป็นอยู่จริง

เกณฑ์การแปลผลรายด้านมีดังนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2543)

ด้านดี	คะแนนรวมระหว่าง 48-58	คะแนน ค่าเฉลี่ย 52.9	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ ในเกณฑ์ปกติ
ด้านเก่ง	คะแนนรวมระหว่าง 45-57	คะแนน ค่าเฉลี่ย 50.8	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ ในเกณฑ์ปกติ
ด้านสุข	คะแนนรวมระหว่าง 45-55	คะแนน ค่าเฉลี่ย 48.5	ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ ในเกณฑ์ปกติ

เกณฑ์การแปลผลคะแนนเฉลี่ยของระดับรายข้อ(ผู้ทรงคุณวุฒิได้ทำการปรับปรุงแก้ไข)

- 3.50 – 4.00 หมายถึง ดี คือมีความฉลาดทางอารมณ์ดี
 2.50 – 3.49 หมายถึง พอใช้ คือมีความฉลาดทางอารมณ์พอใช้
 1.00 – 2.49 หมายถึง ควรปรับปรุง คือมีความฉลาดทางอารมณ์น้อยควรได้รับการปรับปรุง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศทางด้านลบจำนวน 30 ข้อมีตัวเลือก 4 ระดับ คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบ่อยครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง ไม่เคยปฏิบัติ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีเนื้อหาตามที่คุณวิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้ การเที่ยวสถานเริงรมย์ การดื่มสุรา หรือเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ การใช้สารเสพติด การใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การกอดจูบกับคูรักหรือเพศตรงข้าม และการมีเพศสัมพันธ์โดย และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง จำนวน 5 ท่าน รวมทั้งตรวจสอบสำนวน ภาษา ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาตรวจสอบหาค่าโดยใช้ค่า Reliability Analysis ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82

แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีเกณฑ์การให้คะแนนโดย

ปฏิบัติเป็นประจำ	ให้	1	คะแนน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง	ให้	3	คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติ	ให้	4	คะแนน

เกณฑ์การแปลผลโดยรวมดังนี้

คะแนนรวมระหว่าง	60 – 118	คะแนน หมายถึง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในระดับสูง
คะแนนรวมระหว่าง	119 – 133	คะแนน หมายถึง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในระดับปานกลาง
คะแนนรวมระหว่าง	134 – 136	คะแนน หมายถึง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในระดับต่ำ

(เกณฑ์การแบ่งคะแนนผู้วิจัยใช้การแบ่งพื้นที่โค้งปกติ (normal curve) คือ $\bar{X} \pm .50 SD$)

เกณฑ์การแปลผลของการปฏิบัติรายข้อ (เกณฑ์การประเมินของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับปรับปรุง 2533)

3.50 – 4.00 หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติ
2.50 – 3.49 หมายถึง	ปฏิบัติบางครั้ง
1.50 – 2.49 หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
1.00 – 1.49 หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยติดต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 , เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2, เขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป (The Statistical Package for Social Science : SPSS) มีการใช้สถิติดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความฉลาดทางอารมณ์ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน
3. แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นรายข้อ และโดยรวม

4. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้วิธีของ Pearson (Pearson Product Moment Correlation) ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ